

Natur og Ungdom
Norges Naturvernforbund
Norsk Jernbaneforbund

Yrkestrafikkforbundet
Fagforbundet
Norsk Transportarbeiderforbund

Sekretariat:
Natur og Ungdom
Tlf: 23 32 74 00

Postadresse:
Pb. 4783 Sofienberg
0506 Oslo

E-post: sekretar@kollektivkampanjen.no

Innspill til statsbudsjettet 2012, Samferdselsdepartementet

Notat fra Kollektivkampanjen
Oppdatert 02.02.2011

Kollektivkampanjen er et samarbeid mellom miljøbevegelsen og fagbevegelsen i kollektivsektoren. I dette notatet gir Kollektivkampanjen våre innspill til hva vi mener må være de viktigste prioriteringene i Samferdselsdepartementets budsjett for 2012.

Veitrafikk står i dag for en femtedel av norske klimagassutslipp. I tillegg til klimagassutslipp, er trafikken også en viktig kilde til luftforurensing i byene. Det er derfor viktig at de nasjonale budsjettene ser all samferdsel i et miljøperspektiv, og satser på kollektivtrafikk.

Kollektivtrafikken er den transportformen som på den beste måten ivaretar hovedmålene i Soria Moria II-erklæringen og klimaforliket. Flere avganger, bedre framkommelighet og konkurransedyktige priser vil føre til at flere reiser kollektivt. Å styrke belønningsordningen for bedre kollektivtrafikk og mindre bilbruk, vil være et effektivt verktøy for å få til dette. Belønningsordningen for kollektivtrafikk gir de utvalgte byområdene et godt insentiv til å satse kollektivt og innføre restriksjoner mot personbiltrafikk, tiltak som har store positive miljøeffekter. Potten som fordeles bør derfor økes betydelig, og ordningen bør fokusere på langsiktighet i tildeling av midler. Retningslinjene for tildeling må håndheves strengt.

Prisen på kollektivreiser er i dag svært varierende og ofte for høy til at det blir attraktivt for unge å reise kollektivt. For å skape gode reisevaner allerede i ung alder, må kollektivtrafikken være rimelig for ungdom og studenter.

Dagens ordning med skattlegging av periodekort for kollektivtransport dekket av arbeidsgiver, mens det er skattefritak for gratis parkeringsplass, er svært uheldig. Valg av miljøvennlige transportløsninger må belønnes. Derfor bør det gis skattefritak på periodekort for kollektivtransport dekket av arbeidsgiver, mens gratis parkeringsplass må fordelsbeskattes.

De siste årene har stadig flere kollektivordninger blitt lagt ut på anbud. Formålet har i alt for stor grad vært å spare penger, ikke å gi de reisende et bedre tilbud eller sikre mer miljøvennlig kollektivtransport. Samtidig har man sett en flukt fra yrket, som har ført til innstilte avganger og forsinkelser. Regjeringen må innføre krav til nye anbudsrunder, på bakgrunn av en evaluering av gjennomførte og pågående anbud. Det må skaffes bedre kunnskap om hvordan anbudsutsetting av lokal kollektivtransport påvirker kvalitet og miljøkrav i kollektivtilbudet, og hvordan ulike kjøpsformer og kontraktsformer kan legge til rette for gode bedriftsøkonomiske forhold for trafikksekskapene og bidra til å gjøre kollektivtransporten mer miljøvennlig.

Soria Moria II-erklæringen sier:

Regjeringen vil:

- *i de store byene bidra til at det i større grad benyttes kollektive transportmidler og sykkel til arbeidsreiser*
- *doble midlene til belønningsordningen for bedre kollektivtransport og mindre bilbruk i løpet av fireårsperioden. Midlene er reservert byområder som inngår flerårige avtaler med staten om bruk av virkemidler som gir redusert biltrafikk*
- *legge til rette for å øke elev- og studentrabatten*

Klimaforliket sier:

- *Regjeringen vil styrke belønningsordningen for bedre kollektivtransport og mindre bilbruk eller tilsvarende ordning, og prioritere byområder som ønsker å utprøve vegprising, differensierte bompengesatser eller andre trafikkregulerende tiltak*

Kollektivkampanjen foreslår:

- Løftet om en dobling av midlene i Belønningsordningen oppfylles allerede neste år, ved en økning av kap. 1330, post 60 til 647 millioner kroner, og økes videre til en milliard kroner i 2013.
- Ordningen med flerårige rammeavtaler for tildeling i belønningsordningen videreføres, og all økning av midler reserveres byområder som inngår flerårige avtaler.
- Framkommelighetstiltak for kollektivtrafikken må prioriteres.
- Det innføres et ungdomskort for kollektivtransporten som gir rett til 50 prosent rabatt. Det settes av midler på Samferdselsdepartementets budsjett for å finansiere dette i alle fylker.
- Det gis skattefritak for arbeidsgiverbetalt periodekort på kollektivreiser, og gratis parkeringsplass fordelsbeskattes.
- Potensielle sjåfører kan få rett til støtte fra Statens Lånekasse for å ta sjåførutdanning.
- Det iverksettes en evaluering av anbudsordninger innen lokal kollektivtrafikk, for å se om miljø, kvalitet og arbeidsforhold er tilstrekkelig ivaretatt. Evalueringen følges opp med nye krav til framtidige tilbud, der dette viser seg nødvendig.